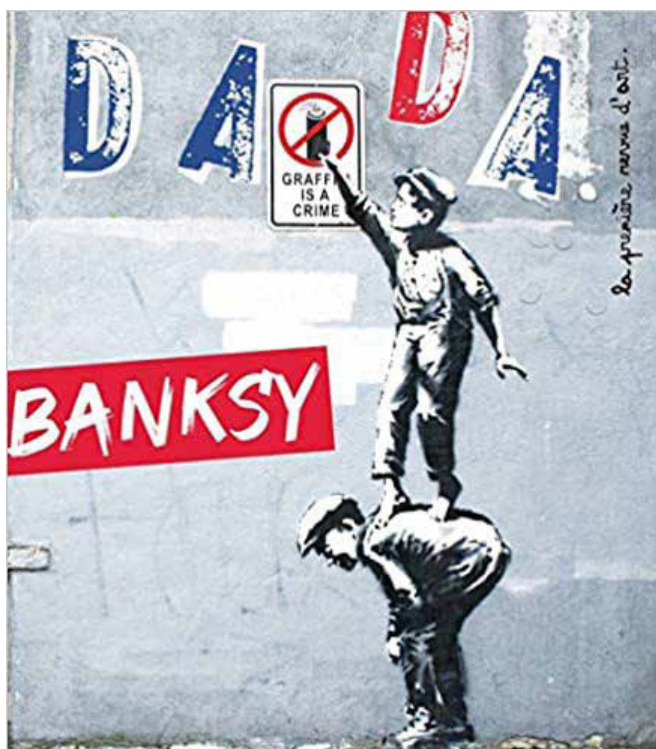

Modernisms mākslā un modernisma rašanās iemesli

Temata mērķi:

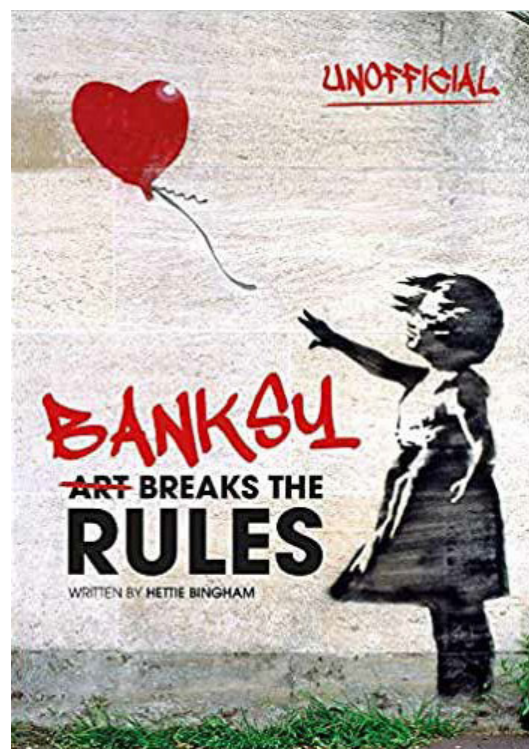
- uzzināt vairāk par 19. un 20. gadsimta sabiedrību;
- izprast saistību starp notikumiem pasaulē un mākslā;
- parādīt pasaules un mākslas notikumu savstarpējo ietekmi.

Modernisms radās 20. gadsimtā. Modernisma rašanās ir saistīta ar industriālo revolūciju 19. gadsimtā. Modernisma pazīmes ir pamanāmas dažādu mākslas virzienu manifestos. Manifestos var daudz uzzināt par modernismu. Pēc manifestu izlasīšanas tu uzrakstīsi manifestu par kaut ko aktuālu Latvijā, Eiropā vai pasaulē.

Grāmatas vāks: **Banksy. Arola, 2020.**

<https://www.amazon.com/Banksy-revue-DADA-245-French/dp/2358801364>

Grāmatas vāks: **Banksy. Art Breaks the Rules, 2017.**

<https://www.amazon.com/Banksy>

Vizuālā māksla. 9.4. Modernisms mākslā un tā rašanās iemesli. Kas raksturīgs modernismam, un kas par to jāzina, lai varētu uzrakstīt manifestu?

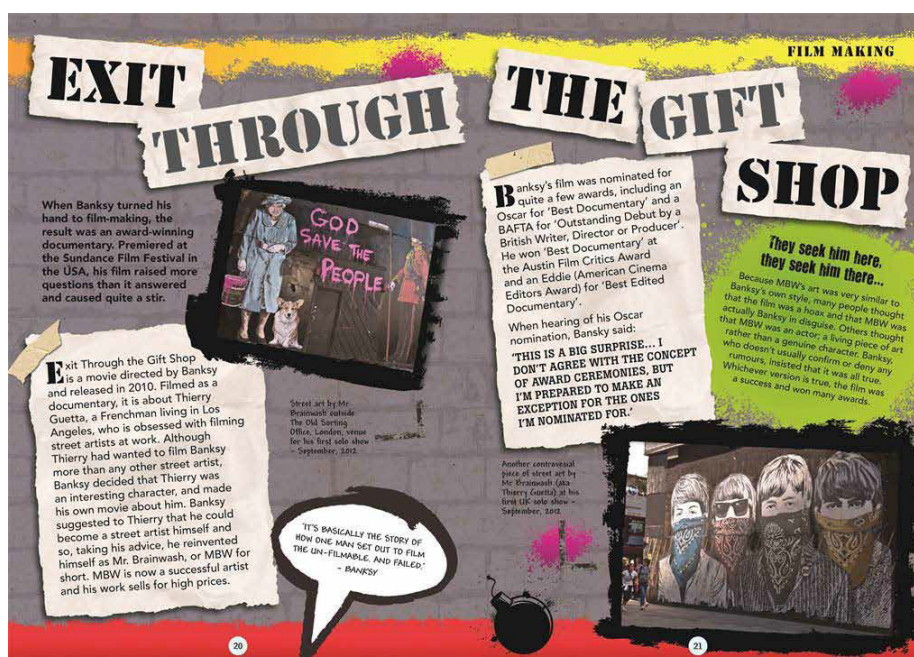
Kas ir Benksijs?

Kāpēc Benksijs ir svarīgs šajā tematā?

Benksijs šajā tematā ir svarīgs tāpēc, ka protestē, izaicina un parāda savus uzskatus.

Benksijs ir slavens ielu mākslinieks. Benksija īstā identitāte nav zināma. Mākslinieka pirmie darbi parādījās pirms 30 gadiem. Benksijs ir pazīstams ar savu neparasto humora izjūtu. Viņš bieži joko par politiku un provocē. Mūsdienās Benksija mākslu pazīst visā pasaulē.

Augstāk attēlos ir redzami divu grāmatu vāki. Abas grāmatas ir veltītas Benksija mākslai un personībai. Grāmatās var izlasīt par Benksija bērnību, par to, kas mākslinieku iedvesmo un kā viņš kļuva slavens. Benksija slavenākie darbi parāda viņa personību un politiskos uzskatus. Benksija mākslas darbi bieži ir atbilde uz globālām problēmām. Benksijs ir gleznojis bēgļu krīzi, politiskus konfliktus un citas aktuālas problēmas. Benksija darbi aktualizē problēmas. Līdzīgi problēmas aktualizē arī manifestācijas. Daudzi no Benksija mākslas darbiem vairs neatrodas tapšanas vietā. Tāda ir grafiti mākslas būtība.

Grāmatas vāks: **Banksy. Art Breaks the Rules. Wayland, 2017.**

Sasniedzamie rezultāti Temata beigās es	Kādā veidā es iemācīšos? Lai to sasniegtu, stundās es
<ul style="list-style-type: none"> • sapratīšu mākslas manifestu jēgu; • zināšu mākslas manifestu izcelsmes iemeslus; • pratīšu saskatīt un analizēt vēstures notikumu sakarības; • pratīšu skaidrot sabiedrībā notiekošos procesus ar vēstures notikumu sakarībām; 	<ul style="list-style-type: none"> • analizēšu modernisma attīstību Latvijā un pasaulē; • pētīšu, kā rodas un kā parādās mākslā sociālas un politiskas idejas; • apkopošu mākslas darbu reprodukcijas prezentācijā; • pastāstīšu par mākslas darbu izvēli un par mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu nozīmi prezentācijā redzamajos mākslas darbos;
<ul style="list-style-type: none"> • zināšu, ka modernisma virzieni sasniedz mērķi ar atšķirīgām metodēm; • zināšu, ka modernisma virzieni ir iepriekšējās mākslas noliegums; • zināšu, ka notikumi mākslā un sabiedrībā ir saistīti; • zināšu, ka ar mākslu var pievērst uzmanību sociāliem un politiskiem jautājumiem; 	<ul style="list-style-type: none"> • analizēšu autoru un viņu darbu popularitāti noteiktā laikā;
<ul style="list-style-type: none"> • uzzināšu, kas ir modernisms; • padziļināti iepazīšu vienu no modernisma mākslas virzieniem; • skaidrošu izvēlētā modernisma virziena rašanās iemeslus; • nosaukšu izvēlētā modernisma virziena pazīmes un izpausmes veidus; • vērtēšu mākslas darba un autora ietekmi un atbildību sabiedrības uzskatu veidošanā; • izvēlēšos ticamus informācijas avotus un lietošu atsauces; 	<ul style="list-style-type: none"> • es apkopošu attēlus un informāciju par vienu modernisma virzienu mākslā; • lasīšu, klausīšos, skatīšos un pētīšu informāciju par izvēlēto modernisma virzienu un šī virziena rašanās iemesliem; • analizēšu un diskutēšu par izvēlētā modernisma virziena pazīmēm un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļiem; • ievērošu autortiesības; • veidošu atsauces;

Sasniedzamie rezultāti Temata beigās es	Kādā veidā es iemācīšos? Lai to sasniegtu, stundās es
<ul style="list-style-type: none"> • rakstīšu ar personisko pieredzi un fantāziju saistītus tekstus; • tekstos ievērošu uzbūves principus un izmantošu žanra prasībām, adresātam un saziņas veidam piemērotus valodas līdzekļus; • secināšu, kā vērtības laika gaitā var mainīties. 	<ul style="list-style-type: none"> • lasīšu modernisma manifestu fragmentus; • rakstīšu, zīmēšu vai veidošu pats savu manifestu; • atbilstoši iecerētajam mērķim izvērtēšu savu un citu darbus; • ievērošu kopā ar klasesbiedriem veidotos kritērijus.
<ul style="list-style-type: none"> • pilnveidošu savas mākslinieciskās prasmes; • radoši paudīšu savus uzskatus; • pievērsīšu uzmanību mākslas darba detaļām, gaismai, kompozīcijai un saturam; 	<ul style="list-style-type: none"> • izvēlēšos sev interesantus un kvalitatīvus paraugus; • veidošu savu versiju pēc paraugiem; • izmantošu kļūdas sava darba mainīšanai; • mācoties pārplānošu, lai nonāktu pie labāka risinājuma;
<ul style="list-style-type: none"> • es izveidošu savus mērķa sasniegšanas kritērijus; • noskaidrošu padarītā progresu; • noteikšu iespējas uzlabot sniegumu; 	<ul style="list-style-type: none"> • es reflektēšu par interesantākajiem klasesbiedru darbiem; • analizēšu darbu saturu, ideju un izteiksmīgumu;
<ul style="list-style-type: none"> • es pilnveidošu savu māksliniecisko izpausmi; • uzlabošu digitālās prasmes un prezentēšanas prasmes; 	<ul style="list-style-type: none"> • es parādīšu savu prezentāciju; • izvērtēšu, analizēšu, pamatošu savu viedokli par vizuālās mākslas iespējām izteikt laikmeta kultūras vērtības, estētiskos priekšstatus un uzskatus;
<ul style="list-style-type: none"> • es pilnveidošu savas sadarbības prasmes; • atbildīgi izvērtēšu savu un citu paveikto pēc kopīgi vai patstāvīgi veidotiem kritērijiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • es sadarbošos un atbildīgi izvērtēšu savu un citu darbu; • pilnvērtīgi, atbildīgi un ar cieņu izturēšos pret mākslas darbiem, pret savu un citu darbiem.
Būtiskākie jēdzieni	
Impresionisms, postimpresionisms, modernisms, kubisms, ekspresionisms, fovisms, sirreālisms, futūrisms.	

Temata apguve

Tu uzzināsi:

- kādi ir modernisma virzieni;
- kāds ir modernisma virzienu rašanās iemesls;
- kā mākslinieka koncepcija palīdz radīt jaunas idejas.

Tu pētīsi:

- kā mākslā vizuāli parāda dažādus pasaules uzskatus;
- kā izvēlēties idejai atbilstošus izteiksmes līdzekļus;
- kā ar vizuāliem līdzekļiem izteikt sev svarīgu ideju.

Tu domāsi:

- kā modernisma idejas izpaužas mūsdienu un tavā dzīvē;
- kur ir “pareizā” un “nepareizā” robeža mākslā.

Tu darīsi:

- izpētīsi viena modernisma virziena idejas un vizuālos izteiksmes līdzekļus;
- pārliecināsi klasesbiedrus par izpētīto ideju un izteiksmes līdzekļu nozīmību;
- veidosi savu manifestu par kādu aktualitāti.

Tu atklāsi un novērtēsi:

- mākslas nozīmi sabiedrības vērtību apliecināšanā;
- ideju un uzskatu daudzveidību un to atspoguļojumu mākslā.